

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 47 (2).

Izdan 1 maja 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11565

Fa. H. Schranzhofer, biro za tehniku kajiševa, Wien, Austrija.

Uredjaj za pritvrdjivanje obloga na koturovima odn. točkovima i t. sl. koje povećavaju trenje.

Prijava od 23 aprila 1934.

Važi od 1 septembra 1934.

Traženo pravo prvenstva od 30 decembra 1933 (Austrija).

Pronalazak se odnosi na uredjaj za pritvrdjivanje obloga na točkovima za kajiševe, kojima se oblogama povećava trenje.

Vršeni su već razni pokušaji, da se naročito pogonski točkovi pogona sa kajiševima snabdeju oblogama od kože, tkanine itd., da bi neprijatno klizanje kajiša na glatkim koturima t. zv. isklizavanje sa koturova smanjili odn. da bi kod nepovljivih prenosnih odnosa mogli da učinimo nepotrebnim valjke za zatezanje ili klinove za kajiseve, koji su prilično skupoceni a i snagu pogona umanjuju. Svi pokušaji, da se obloge pomoću vrtnjeva, lepka itd. pritvrde neposredno na koturu, nisu imali uspeha, jer je pritvrdjivanje bilo zametno, skupo i nepouzđano.

Pokušalo se i sa takvim rešenjem problema, što se obloga trenja pritvrdjivala na zatvoreni prsten obrazovan od čelične trake, koji se nalicao na kotur i na njemu se pritvrdjivao pomoću dva bočno zabijena klina trake. Za montažu tih zatvorenih prstenova potrebno je kod višestruko nategajućih koturova, da se izgrade osovine i da se ležišta provetravaju, što predstavlja osjetljiv nedostatak n. pr. kod sporednih osovine jer se time montaža veoma otežava i postaje zakretna.

Prema pronalasku pronadjen je sada uredjaj, da se trenje povećavajuće obloge pritvrdjuju čvrsto i pouzdano na koturovima za kajiseve, a da se pri tome ne mo-

ra preduzimati izgradjivanje osovine ili ležišta itd. Uredjaj se u bitnom odlikuje time, što se na islezanje čvrste trake koje nose oblogu od kože, tkanine, ili t. sl. i koje obrazuju najmanje na jednoj strani otvoreni prsten smeštaju na kotur za kajiš ili t. sl. koji se zalvara pomoću prečage ugurane preko kukastih nastavaka krajeva trake i koji se utegne nepomično na koturu. Na islezanje čvrste trake bivaju izradjivane ponajbolje od metata n. pr. od čelika, bakra, mesinga itd. Uvek prema širini obloge se smešta ili jedna jedina čelična traka, koja ima istu širinu kao i obloga trenja ili se predviđja više užih traka. Ovo poslednje izvodjenje ima to preimućstvo, da se ono može upotrebiti i kod bombiranih koturova.

Podeljene prstenaste trake mogu se sa lakoćom i bez izgradnje ležišta, osovine i t. sl. nataknuti preko koturova za kajiseve, posle čega se spajanje odn. zalvaranje krajeva traka vrši ili pomoću spojke oblika slova C, koja se ugura preko kukastih nastavaka ili na taj način, što se u medjusobno zahvatajuće kukaste nastavke, koji hvataju jedan u drugi u vidu šarki, ugura ponajbolje klinasta čivija.

U smislu pronalaska su kukasti nastavci zakošeni odn. zalvaračke spojke su klinasto izobražene tako, da se kod namicanja spojki krajevi trake privlače velikom snagom i ona se na koturu čvrsto uteže, odn. utegne.

Spoj kukastih nastavaka krajeva trake pomoću namaknute spojke oblika slova C pretstavlja potpuno pouzdano i pogonski sigurno spajanje, koje se dalje još odlikuje time, što je moguće izvesti kao i montirati sasvim jednostavno i lako bez upotrebe specijalnih alata.

Utezanje može se u smislu pronalaska izvršiti i tako, što se između kukastih nastavaka krajeva trake i zatvaračke spojke uteruje klinaste čivije, ili na taj način što se traka pomoću odgovarajuće sprave za zatezanje prethodno zategne pa se potom namicanjem zatvaračke spojke zatvara.

Na nacrtu je pretstavljeno više primera izvodjenja predmeta pronalaska. Sl. 1 je izgled sa strane, sl. 2 je izgled ozo i sl. 3 je aksonometrični izgled podeljenog prstena sa navučenom zatvaračkom spojkom. Sl. 4 pokazuje u preseku smeštanje klinastih čivija u unutrašnjosti spojke odn. spojne brave. Sl. 5 i 6 predstavljaju jedan oblik izvodjenja sa nastavcima, koji hvataju jedni i druge u vidu šarki i koji su spojeni uguranom čivijom, pri čemu je sl. 5 presek a sl. 6 izgled ozo. Sl. 7 i 8 pokazuju nameštanje široke obloge sa više vukućih traka na bombiranom koturu.

Prstenasto savijena metalna traka 1 može biti izradjena od čelika, mesinga, bakra itd., ima ponajbolje pravougaoni poprečni presek i nosi na spoljašnjoj strani trljačku oblogu 2 od kože, tkanine, gume itd., koja se ponajbolje pomoću upuštenih zakivaka 3 pritvrdi na traci 1. Oba kraja metalne trake povijena su za 180° tako, da oni obrazuju kuke 4,4' u koje hvata zatvaračka ploča 5, koja ima oblik slova C. Kukasti nastavci 4,4' ne moraju biti na svaki način izjedna sa trakom 1, pošto se oni mogu i zasebno izraditi i naknadno spojiti odgovarajućim sretstvima kao što su to zakivci, vrtnevi, zavarivanje itd.

Zatvaračka spojka 5 ugurava se sa strane tako, da oba njena kraka 6,6' leže u međuprostoru između kukastih nastavaka 4,4' i trake 1. Ovakvim rasporedom sigurno se izbegavaju savijanja krakova 6,6' prilikom naprezanja na istezanje, koja mogu eventualno da naslupe, pri čemu se pojačanjem poprečnog preseka krajeva trake 4,4' postiže još jedno povećanje bezbednosti.

Ako to razlozi montaže i t.d. zahtevaju prsten možo biti i dva ili više puta podeljen i sa odgovarajućim brojem spojnih ploča (brava) spojen i zatvoren.

Da bi se omogućilo čvrsto utezanje prstenaste trake na koturu, zakošavaju se ili kukasti nastavci 4,4' krajeva traka, ili spojna ploča ili oboje. Time se omogućava osim toga i apsolutno pouzdano sedište

spojne ploče kod svakog broja obrtaja. Pomoću prizon-čivije ili t. sl. čivije 7 (sl. 2) spojka odn. spojna ploča može biti osigurana još protiv bočnog pomeranja.

U smislu daljeg izvodjenja pronalaska (sl. 4) pritezanje može se izvršiti još i tako, da se između zatvaračke spojke odn. ploče 5 i krajeva 4,4' trake uteraju klinasti organi u vidu čivija 8,8' ili t. t. sl. .

Trljačka obloga 2 može biti sasvim tesno privedena na zatvaračkoj spojci tako, da u vezi sa glatkim kružnom obimu prilagodjenom obliku ovoga poslednjeg biva izradjena jedinstvena površina prstenaste obloge bez ikvkih štrčećih delova ili ivica, koji bi mogli predstavljati opasnost za radnike.

Kod oblika izvodjenja predmeta pronalaska prema sl. 5 i 6 kukasti nastavci 4,4' krajeva trake u vidu šarki se međusobno zahvataju i spajaju ugurivanjem klinaste čivije 9, koja istovremeno stvara i potrebno zatezanje trake. Kukasti nastavci su kod ovog oblika izvodjenja spojeni pomoću zakivaka 3 sa trakom sigurnom na istezanje 1 i sa trljačkom oblogom 2, čije krajeve ona obuhvata, ali oni mogu islo tako dobro biti izradjeni i iz jednoga dela sa trakom pomoću povijanja krajeva trake.

Pokazalo se kao korisno, da se kod širih obloga ili bombiranih koturova, obloga ne pritvrdjuje na jednoj jednako širokoj metalnoj traci, nego na vize užih traka (sl. 5 i 6). Pojedine trake 1 mogu da se na taj način tačno prilagode raznim dužinama obima bombiranog kotura 10 i da se lakše prilagodjavaju krivini nego što je to slučaj kod jedne jedine šire trake. Medjusobno spajanje krajeva trake vrši se i ovde na ranije opisani način pomoću spojki 5 oblika slova C ili pomoću klinova.

Patentni zahtevi:

1. Uredjaj za pritvrdjivanje obloga, koje povećavaju trenje, kod koturova odn. točkova za kajiševe, naznačen time, što se na istezanje čvrste trake (1), koje nose oblogu (2) od kože, tkanine, gume i t. sl. i koje obrazuju prsten otvoren najmanje na jednoj strani, polažu na kotur za kajiš ili t. t. sl. pa se pomoću zatvarača (5, 9) uguranog preko kukastih nastavaka (4,4') na krajevima trake spajaju i na koturu čvrsto priležu.

2. Uredjaj po zahtevu 1, naznačen time, što se preko kukastih nastavaka (4,4') krajeva trake kao zatvarač ugura ploča (spojka) (5) izradjena u vidu slova C. (sl. 1, 2, 3).

3. Uredjaj po zahtevu 1, naznačen time, što se kukasti nastavci (4,4') krajeva trake, koji se medjusobno zahvataju kao šurke, spajaju odn. zatvaraju ponajbolje čivijama (9) klinastog oblika.

4. Uredjaj po zahtevu 1, naznačen time, što se radi čvrstog ulezanja trake (1) uteruju klinaste čivije ili t. sl. (8,8') između kukastih nastavaka (4,4') krajeva trake i pločaste spojke (5) (sl. 4).

5. Uredjaj po zahtevima 1 i 2, naznačen time, što su kukasti nastavci (4,4') na

krajevima prstenastih traka (1), koje nose oblogu (2) klinasto zakošeni tako, da se kod namicanja spojke (5) trake (1) medjusobno utegnu.

6. Uredjaj po zahtevima 1 i 2, naznačen time, što se spojka (5) koja može da se navuče preko kukastih nastavaka (4,4') krajeva trake klinasto sužava, tako da ona kod namicanja priylači krajeve trake i time traku (1) čvrsto uteže na koluru.

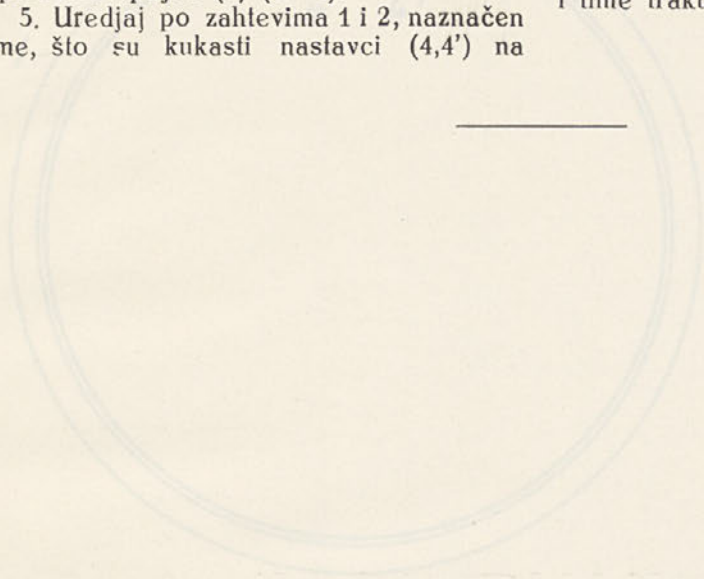

Fig. 1

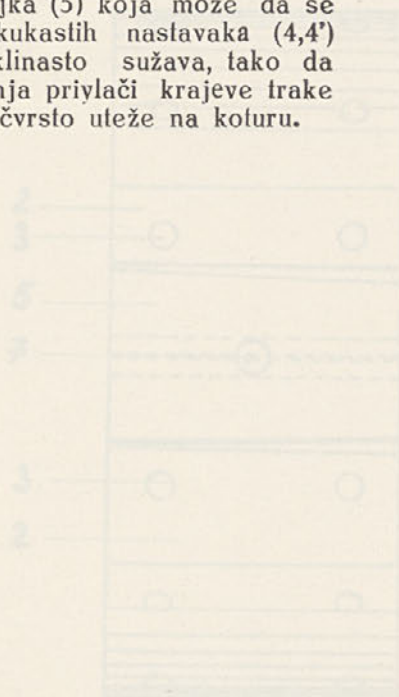

Fig. 2

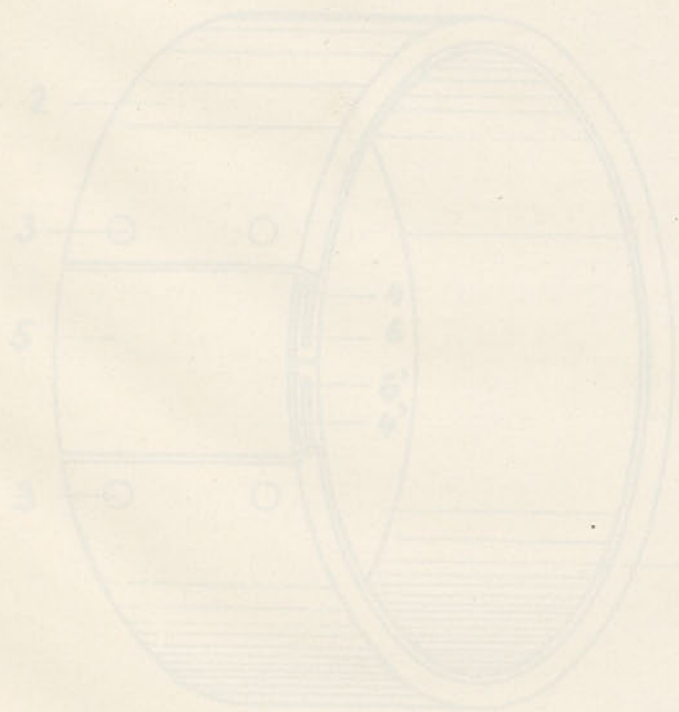

Fig. 3

Fig. 4

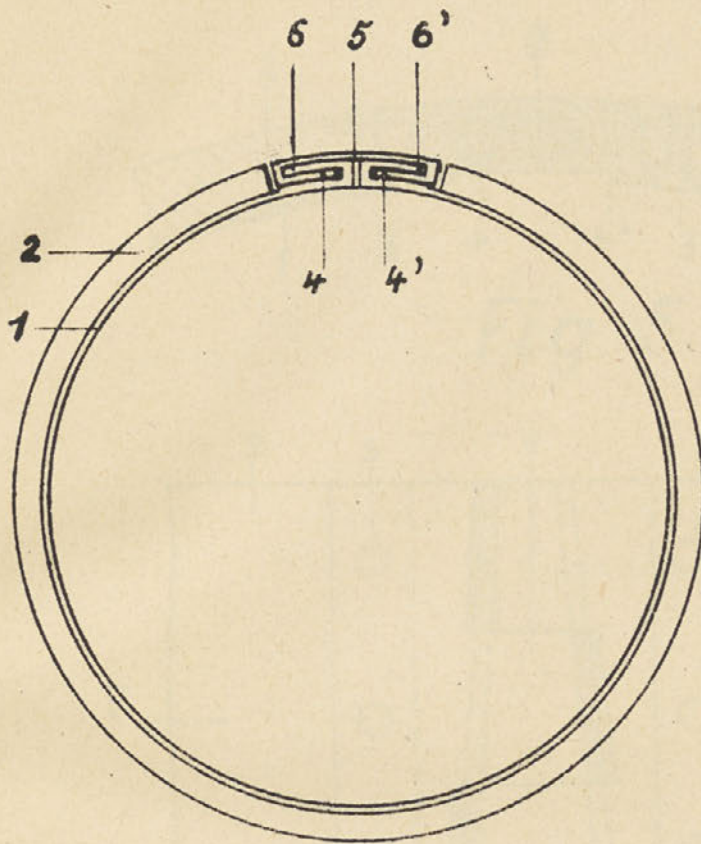

Fig. 1

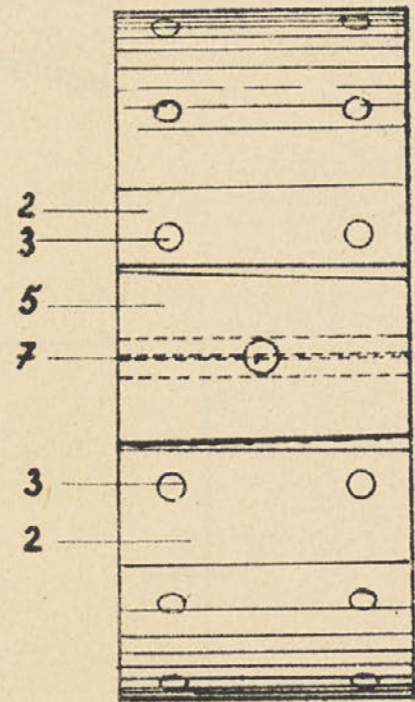

Fig. 2

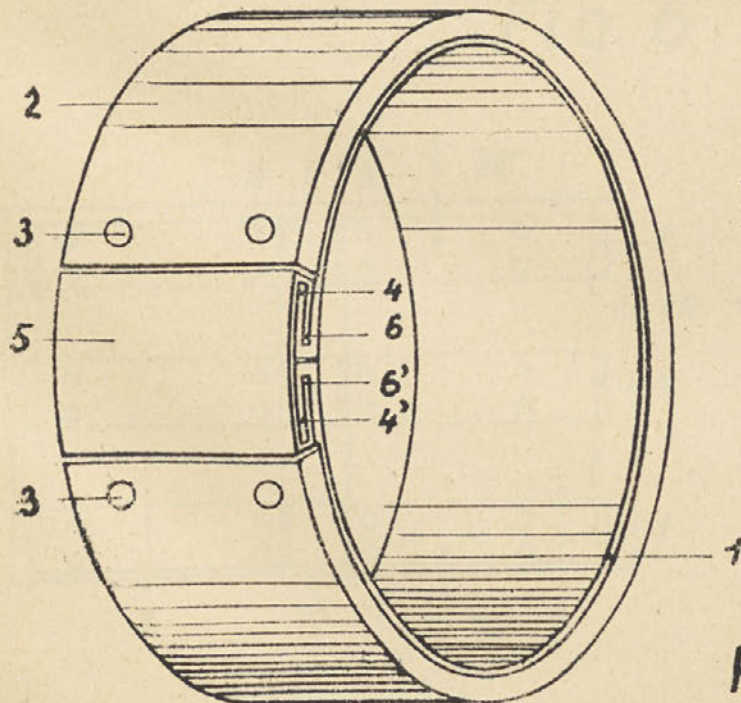

Fig. 3

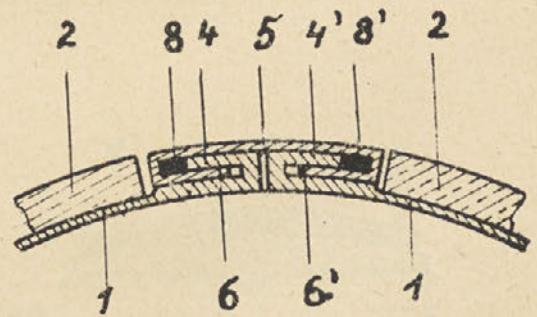

Fig. 4

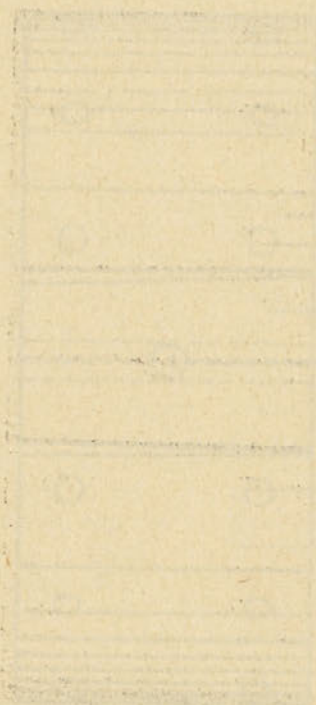

Fig. 1

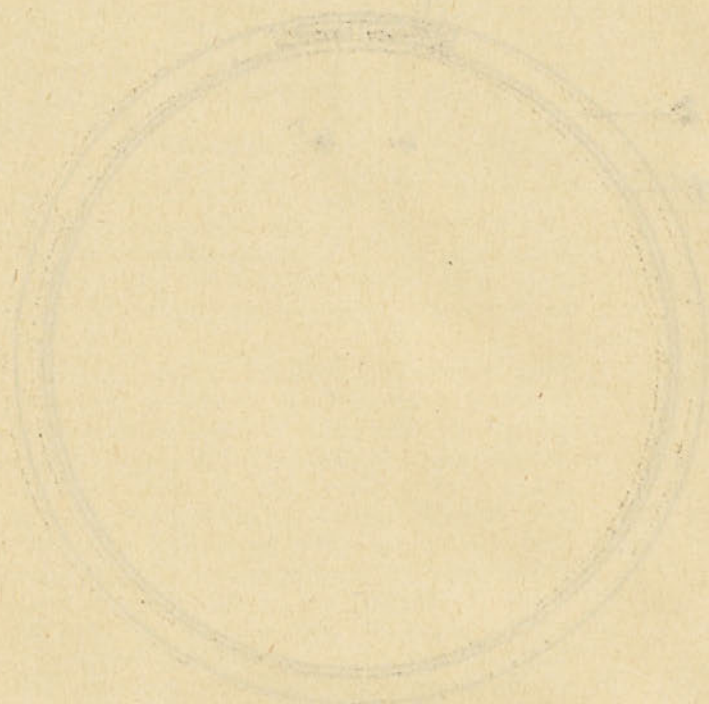

Fig. 2

Fig. 3

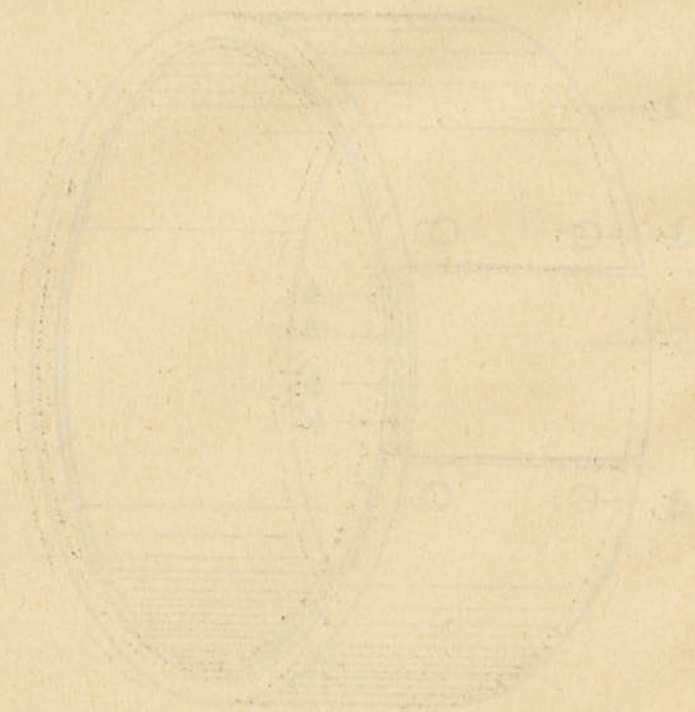

Fig. 4

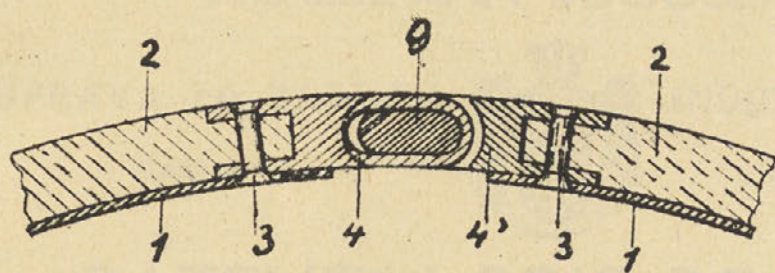

Fig. 5

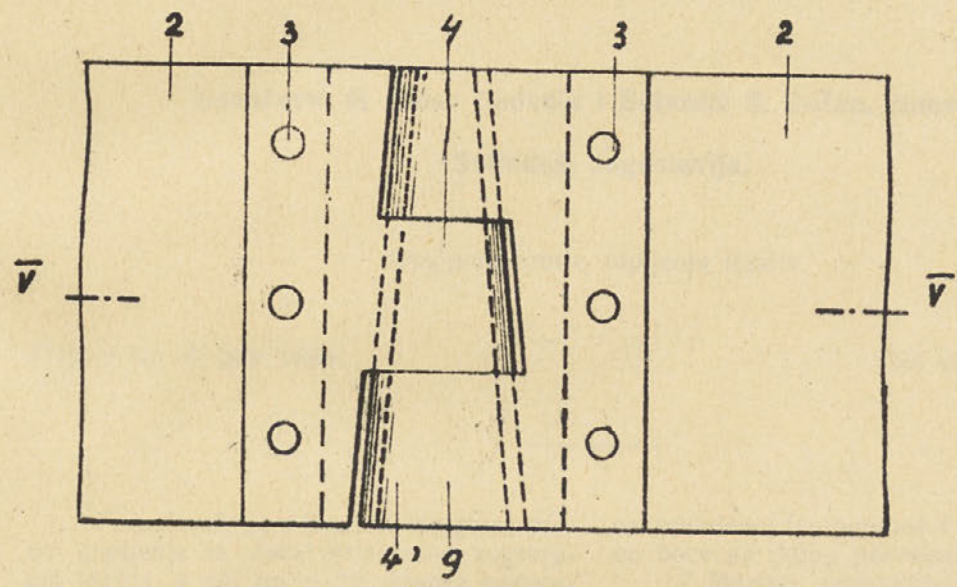

Fig. 6

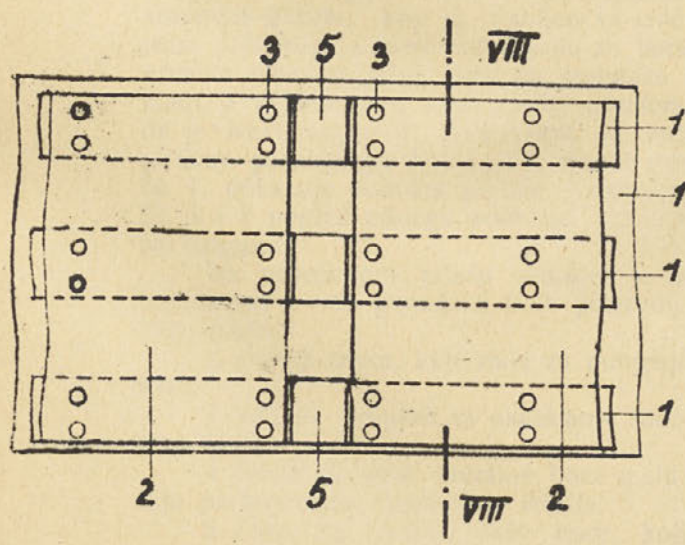

Fig. 7

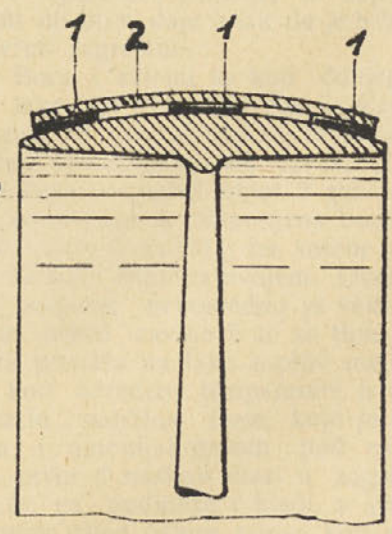

Fig. 8

